

SAŽETAK

U periodu od 17.04. - 23.04.2025. na MS Stari Grad je konstatovano 910 pol. zr/m³. U kvalitativnom sastavu dominirao je polen drveća (breze, graba, bukve, oraha, borova, topola, vrba, tise i čempresa). Konstatovane su manje količine čestice prašine. Polen ostalih alergeničkih biljaka, kao ni spore gljivica nisu konstatovane tokom monitoring perioda (3-4. sed. Aprila).

UKUPNA KONCENTRACIJA POLENA

DRVEĆE

910 pol. zr/m³

TRAVE

N/a

KOROVI

N/a

PRISUSTVO GLJIVICA I PRAŠINE

N/a

DA

MS Stari Grad

(Mjerni period: 17.04. - 23.04.2025. godine)

Tokom protekle sedmice na MS Stari Grad konstatovano je 910 pol. zr/m³. Polen pripada skupini drveća. Procentualna zastupljenost polena u zraku je iznosila: *Betula* (206 pol. zr/m³ ili 22,64%), *Carpinus* (230 pol. zr/m³ ili 25,27%), *Fagus* (42 pol. zr/m³ ili 4,62%), *Juglans* (15 pol. zr/m³ ili 1,65%), *Pinaceae* (61 pol. zr/m³ ili 6,70%), *Populus* (76 pol. zr/m³ ili 8,35%), *Salix* (165 pol. zr/m³ ili 18,13%) i *Tax/Jun* (115 pol. zr/m³ ili 1,65%).

REZULTATI KVALITATIVNO-KVANTITATIVNE ANALIZE POLENA

Tokom protekle sedmice konstatovane su niske do umjerene koncentracije polena drveća (910 pol. zr/m³ zraka) i to: breze, graba, bukve, oraha, borova, topola, vrba, tise i čempresa. Polen drveća je jak alergen (vidi Polen kalendar i brošuru: Alergene biljke Kantona Sarajevo). Visoke koncentracije polen utvrđene su 20.04. (nedjelja), a najmanje koncentracije polena utvrđene su u četvrtak (17.04).

TREKUTNO CVJETAJU:

Salix sp.

Carpinus sp.

Populus sp.

Pinus sp.

Betula sp.

Taxus sp.

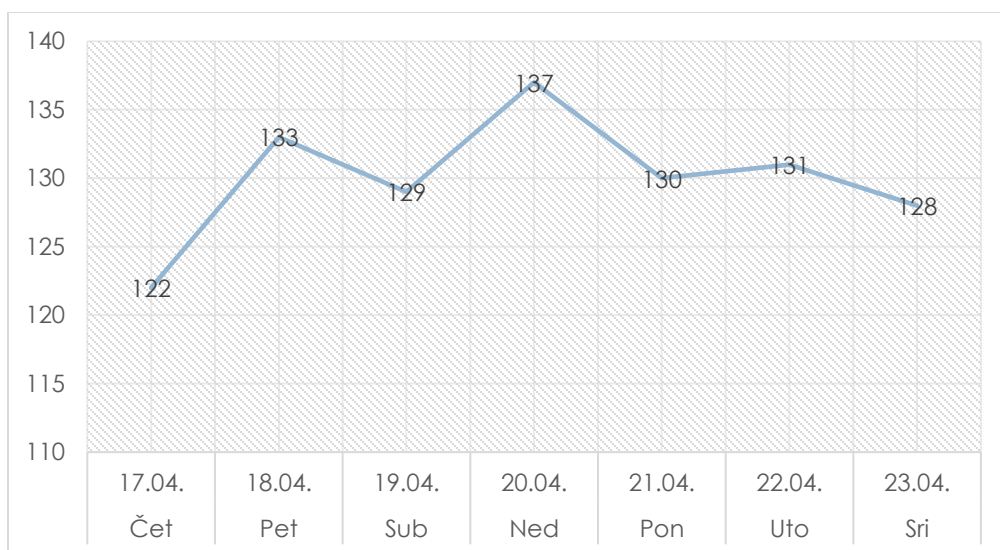
PROGNOZA, SAVJETI I PREPORUKE:

Variranje koncentracije polena je u skladu sa vremenskim prilikama, pri čemu sunčani i vjetroviti periodi znače veću, a kišni dani manju mogućnost pojave alergije.

Uvidom u Polenski kalendar, tokom naredne sedmice očekuje se nagli porast koncentracije polena drvenastih biljaka.

Osobama koje su alergične na polen drveća preporučuje se da tokom proljeća (u vrijeme cvjetanja drveća), što više vremena provode u visokoplaninskom području, odnosno iznad gornje granice šume.

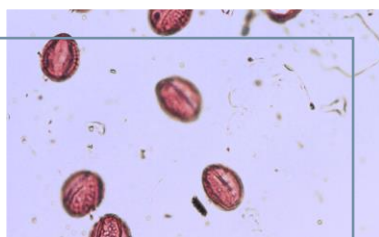
VARIRANJE KONCENTRACIJE POLENA TOKOM MJESECA APRILA

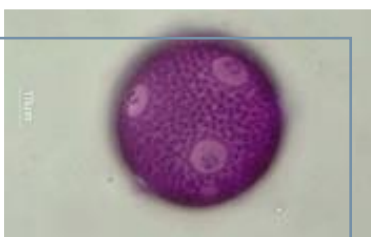
POREĐENJE KONCENTRACIJE POLENA SA PRETHODNOM SEZONOM

Poređenjem koncentracije polen sa istim periodom od prošle godine, uočava značajan rast polena drvenastih biljaka u vazduhu. Tako je prošle godine za period 19.04. - 24.04.2024. godine (MS Pofalići) konstatovano ukupno 360 pol. zrna/m³ zraka, dok je za period 17.04. - 23.04.2025. godine konstatovano ukupno 910 pol. zrna/m³ zraka. Prošle godine dominirao je polen breze, graba, oraha, borova, tise, i čempresa, dok je ove godine u istom periodu došlo do dominacije polena breze, graba, bukve, oraha, borova, topola, vrba, tise i čempresa.

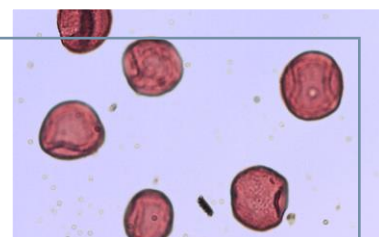
POLEN ODABRANIH ALERGENIH BILJAKA

Salix sp.

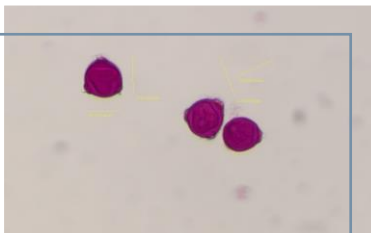
Carpinus sp.

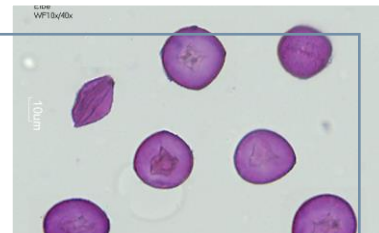
Populus sp.

Pinus sp.

Betula sp.

Taxus sp.

EVIDENCIJA KONCENTRACIJE POLENA									
	Dan	Čet	Pet	Sub	Ned	Pon	Uto	Sri	Ukupno
	Datum	17.04.	18.04.	19.04.	20.04.	21.04.	22.04.	23.04.	zr/m³
DRVEĆE									
Acer (javor)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Aesculus (divlji kesten)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Alnus (joha)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Betula (breza)		☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	206
Carpinus (grab)		☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	230
Castanea (pitomi kesten)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Coryllus (lijeska)		☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Fagus (bukva)		☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	42
Fraxinus (jasen)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Juglans (orah)		☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	15
Pinaceae (borovi)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	61
Platanus (platan)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Populus (topola)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	76
Quercus (hrast)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Salix (vrba)		☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	165
Sambucus (zova)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Tax/Jun (tisa/čempres)		☒ ☒	☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒	☒ ☒	115
Tilia (lipa)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ulmus (brijest)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena drveća		122	133	129	137	130	131	128	910
TRAVE									
Poaceae (trave)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Cyperaceae (šišaševi)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena trava		0	0	0	0	0	0	0	0
KOROVI									
Ambrosia (ambrozija)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Artemisia (pelin)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Rumex (kiselica)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Urticaceae (žare)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Asteraceae (glavočike)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Plantaginaceae (bokvice)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Chenopodiaceae (lobodnjače)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena korova		0	0	0	0	0	0	0	0
Sedmično variranje polena		122	133	129	137	130	131	128	910
UKUPNO pol. zr/m³									

POLENSKA SKALA		KONCENTRACIJA POLENA (zr/m ³)				Simptomi alergije se javljaju kod
		drveće	trave	korovi		
X	niska koncentracija	1-25	1-15	1-5	1-10	izuzetno osjetljivih osoba
XX	umjerena koncentracija	26-50	16-90	6-20	11-50	puno alergičnih osoba
XXX	visoka koncentracija	51-75	91-1500	21-200	51-500	većine alergičnih osoba
XXX	jako visoka koncentracija	više od 75	više od 1500	više od 200	više od 500	svih alergičnih osoba

Forsyth County Environmental Affairs department, Pollen Rating Scale (PRS). <http://www.co.forsyth.nc.us/EAP/pollen.aspx>

NAPOMENA:

- u periodu visokih koncentracija polena, preporučuje se šetnja u jutarnjim ili kasnim satima, te nakon kišnih padavina (u jutarnjim terminima koncentracija polena je niska),
- osobama koje se osjetljive na polen, se preporučuju kraći boravci u prirodi (parkovima), posebno za vrijeme visokih dnevnih temperatura, vjetrova i sunčanih dana,
- izbjegavati šetnje u periodu od 11:00 do 16:00 sati,
- u slučaju otežanog disanja, kihanja, suženja očiju i curenja iz nosa, obavezno se obratiti ljekaru porodične medicine. Uzimati dosta tečnosti, umivati se, jačati imuni sistem, a u cilju preventivnog djelovanja redovno pratiti izvještaje o koncentraciji polena alergenih biljaka koji se objavljuju na stanici Centra za ekologiju i prirodne resurse – Akademik Sulejman Redžić.